

Vet du att ett träd's viktigaste funktion inte är att vara vacker?

Det är kanske en konstig fråga, men faktum är att för en stad är kanske utseendet inte det viktigaste när det gäller träd. Det finns många andra värden som kanske inte är lika uppenbara för oss som bor i Borlänge.

Vet du till exempel att ett träd/Har du tänkt på att ett träd

- Förbättrar luftkvaliteten
- Sänker ljudnivån på våra gator
- Utjämnar temperaturen
- Ger skugga
- Sänker vindhastigheten
- Producerar syre
- Förmedlar årstidsväxlingar
- Sänker stressnivåer
- Kan verka hastighetsdämpande på trafik
- Fördröjer och hjälper till med omhändertagandet av nederbörd (regn)

Sen ska man inte glömma att träden är viktiga boplatser för lavar, fåglar och insekter som inte sällan är hotade pga. brist på gammelträd i vårt moderna skogsbruk.

Fast det är klart att sitta under en stor ornäsbjörk och njuta av strilande solstrålar, eller njuta pellaraspens prassel i vinden, känna doften av en katsura och balsampoppel eller blodlönnens, ullungrönnens och rödekens fantastiska färgprakt på hösten är kanske ändå det som betyder allra mest!

- **Förbättrar luftkvaliteten**

Ett medelstort träd fångar upp ca 9 kg partiklar varav 1-1,5 kg är Pm 10 partiklar. Det är dessa partiklar som kommunen (miljökontoret) är ålagda att mäta och anses vara skadliga. 97 % av stoftet anses härröra från vägbeläggning, sandning och bildäck och endast ca 1 % kommer från avgaser.

- **Sänker ljudnivån på våra gator**

Bladmattan har förmåga att likt akustikplattor som används i inomhusmiljö absorbera buller.

- **Utjämnar temperaturen**

Vegetation reglerar sommartemperaturen genom förångning av vatten. Natttid är temperaturen ofta 2-3 grader högre i en park än i omgivande öppna ytor och dagtid är temperaturen betydligt lägre i en park än längs gator och torg.

- **Ger skugga**

Trädens skuggverkan kan läggas till förångningsfaktorn, och träd är därför extra effektiva för att reglera klimatet i staden. Dessa temperaturskillnader hjälper luften att cirkulera i staden och förhindrar därmed stillastående luft med höga halter av avgaser.

Temperaturskillnader mellan en park och ett öppet torg på 14-15 grader under heta dagar är inte ovanliga.

- **Sänker vindhastigheten**

Träd reducerar vindhastigheten uppemot 50% beroende på art och läge.

- **Producerar syre**

Träds förmåga att ta upp luftens koldioxid och genom fotosyntesen avge syre bidrar till mindre växthuseffekt och bättre luftkvalitet. Syremängden från ett träd motsvarar en persons syrebehov och 25 träd kan ta upp en bils koldioxidutsläpp

- **Förmedlar årstidsväxlingar**

Ett trädets knoppsprickning, bladutveckling, bladfärgsförändring, blomning, höstfärger och till sist lövfällningen, är för många människor enda sättet att se och följa tiden och tala om vilken årstid det är. För andra är det en del av totalupplevelsen med en promenad.

- **Sänker stressnivåer**

Det finns många undersökningar som visar samband mellan fysisk och psykiskt välmående och närheten till grönområden och parker, vissa studier menar till och med att man kan mäta hur välmående man är genom att mäta närheten i minuter till en park!

- **Kan verka hastighetsdämpande på trafik**

I till exempel en allé är ofta hastigheten på trafiken lägre än jämförbar väg utan träd. Vägen upplevs som smalare och man anpassar hastigheten därefter.

- **Fördröjer och hjälper till med omhändertagandet av nederbörd**

Vid ett regnväder stannar mycket vatten kvar i trädskronorna tack vare adhesion (vidhäftning) på bladen och fungerar som fördröjning och avlastning på dagvattensystemet. En varm dag i juli tar ett stort träd upp ca 600 liter vatten och det mesta avges genom bladen och höjer den relativa fuktigheten. Mer än hälften av jordens nederbörd återgår till atmosfären via träd.